

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023/2024 – 2024/2025

(skrajne daty)

Rok akademicki 2023/2024

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Synantropizacja szaty roślinnej Polski
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Przyrodniczych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Kolegium Nauk Przyrodniczych Instytut Nauk Rolniczych, Ochrony i Kształtowania Środowiska
Kierunek studiów	Ochrona środowiska
Poziom studiów	studia drugiego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok I, semestr 1
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowy (OŚA)
Język wykładowy	j. polski
Koordinator	dr Agata Stadnicka-Futoma
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Agata Stadnicka-Futoma dr Tomasz Wójcik

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Zaj. terenowe	Liczba pkt. ECTS
1	14			14				6	3

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej
 zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku),

- wykład: zaliczenie bez oceny
ćwiczenia: zaliczenie z oceną
zajęcia terenowe: zaliczenie bez oceny

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Wiedza z zakresu botaniki

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Zapoznanie studentów z procesami przemian synantropijnych wskazujących na intensywność i stopień zaawansowania tych przemian.
C ₂	Zapoznanie studentów z roślinami obcego pochodzenia, odgrywającymi ważną rolę we florze Polski, ze zwróceniem szczególnej uwagi na gatunki inwazyjne, które w istotny sposób zmieniają fizjonomię współczesnych zbiorowisk roślinnych
C ₃	Doskonalenie rozpoznawania roślin naczyniowych na podstawie cech istotnych dla poszczególnych grup taksonomicznych

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	charakteryzuje antropofity odgrywające kluczową rolę w procesie synantropizacji szaty roślinnej Polski oraz posługuje się specjalistyczną terminologią z zakresu synantropizacji oraz geograficzno-historycznej klasyfikacji roślin	K_Wo1
EK_02	omawia sposoby oddziaływania wybranych gatunków synantropijnych na biotyczne i abiotyczne składniki środowiska	K_Wo1
EK_03	Pracując samodzielnie i w zespole analizuje i ocenia intensywność zmian antropogenicznych w środowisku na podstawie składu jakościowego i ilościowego gatunków synantropijnych	K_Uo3, K_Uo6, K_U10
EK_04	Ma przekonanie o konieczności podejmowania działań zmierzających do ograniczenia ryzyka i przewiduje zagrożenia spowodowane procesem synantropizacji	K_Ko2

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Pojęcie synantropizacji, przyczyny synantropizacji, metody badań procesów synantropizacyjnych
Rola gatunków synantropijnych w procesie synantropizacji i ich klasyfikacja
Elementy składowe procesów synantropizacyjnych
Doliny rzeczne jako siedliska obcych gatunków
Gatunki inwazyjne – definicja, przyczyny i skutki inwazji

B. Problematyka ćwiczeń laboratoryjnych

Treści merytoryczne
Rozpoznawanie roślin synantropijnych na podstawie cech morfologicznych

C. Problematyka zajęć terenowych

Treści merytoryczne
Rośliny synantropijne w zbiorowiskach naturalnych i antropogenicznych

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład z prezentacją multimedialną

Ćwiczenia laboratoryjne: praca w laboratorium

Ćwiczenia terenowe: prace terenowe.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	kolokwium	w., ćw. lab.
EK_02	kolokwium	w., ćw. lab.
EK_03	kolokwium, praca podczas zajęć terenowych	zt., ćw. lab.
EK_04	obserwacja w trakcie zajęć	zt., ćw. lab.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się. Ustalenie oceny końcowej na podstawie średniej ocen z kolokwiów cząstkowych (wykład i ćwiczenia). O ocenie pozytywnej z kolokwium pisemnego decyduje liczba uzyskanych punktów - co najmniej 51% maksymalnej liczby punktów: dst 51-60%, dst plus 61-70%, db 71-80%, db plus 81-90%, bdb >91%.

Zajęcia terenowe zaliczane na podstawie obecności i wypełnionych kart pracy.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄgniĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	34
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach)	8
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, kolokwium, przygotowanie karty pracy z zajęć terenowych)	37
SUMA GODZIN	79
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa: Kornaś J. & Medwecka-Kornaś A. 1986. Geografia roślin. PWN W-wa.
Literatura uzupełniająca: Dajok Z. & Pawlaczyk P. 2009. Inwazyjne gatunki roślin ekosystemów mokradłowych Polski. Wydawnictwo Klubu Przyrodników, Świebodzin. Jaźwa, M., & Stadnicka-Futoma, A. (2015). The alien flora of the Rzeszów Foothills. <i>Biodiversity Research and Conservation</i> , 38(1), 25-36. Jaźwa, M., & Stadnicka-Futoma, A. (2017). Flora roślin naczyniowych Podgórza Rzeszowskiego. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków. Wójcik, T., Makuch-Pietras, I., Ćwik, A., & Ziaja, M. (2020). Antropogeniczne zmiany wybranych elementów środowiska przyrodniczego w rezerwacie leśnym Lisia Góra w Rzeszowie. <i>sylvan</i> , 164(03), 246-253.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej